

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Alienatione Ivdicij mutandi causa facta. Titulus XLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

222 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
DE ALIENATIONE IVDI-
cij mutandi causa facta.

Titulus XLII.

Continuatio.

Edictum, de alienatione iudicij mutandi causa facta, speciem restitutionis constituit: qua prospicitur omnibus, in quorum damnum & praeiudicium possessiones, vel res, de quibus mox ueri quaestio timetur causa mutandi iudicij futurum, in alios transferuntur.

Quid est alienatio iudicij mutandi causa facta?

Alienatio iudicij mutandi causa fieri dicitur, cum quis credens, se ab aliquo conueniendum reali actione vel personali, quae in rem scripta sit, dolo malo, iudicij futuri mutandi & vitandi causa, dominium rei in alium trãsfert, l. ex hoc, ff. eod.

Quid fieri dicitur mutandi iudicij causa?

Mutandi iudicij causa fieri dicitur, cum molestior aduersarius subijcitur, aut alia ratione agendi conditio durior fit & deterior, l. 1. 2. 3. & 4. ff. eod.

Quae causa Efficiens?

Causa efficiens huius prohibita alienationis est dolus debitoris, actione reali, vel personali in rem scripta, conueniendi, l. item si res, §. haec actio, ff. eod.

Quod

Quod Obiectum?

Obiectum est, res, super qua cōtrouersia moueri timetur, siue sit mobilis, siue immobilis, siue corporalis, siue incorporalis.

Quæ Forma?

Forma alienationis, vt producat effectum, actionem in factum; desumitur ex tribus ad illā actionem necessariò requisitis, 1. Vt fiat alienatio causa mutandi iudicij futuri & non præsentis, quia alienans rem litigiosam incidit in edictum, de litigiosis, l. vlt. C. de litigioso, l. ex hoc edicto, ff. eod. 2. Vt dolo fiat alienatio, ratione loci, vel personæ: vt si duriores agendi conditionem opposito potentiori, vel alterius prouinciæ aduersario nobis fecerit, l. 1. & l. 2. ff. eod. 3. Vt nostra interfit, fortè, si quis fecerit impensas, vel aliam incommoditatem ratione alienationis factæ, vel potentioris aduersarij substituti passus sit.

Qui Effectus?

Effectus est, actio in factum: quæ restitutoria est, & rei persecutionem præstationemque eius, quod interest, alium aduersarium habuisse, arbitrio iudicis continet. Dabitur autem hæredi, & in hæredem, vel similem, quatenus ad eum peruenit: Non post annum, quia, licet pertineat ad rei persecutionem, tamen ex delicto, hoc est, dolo & fraude alienantis, competere censetur, l. item si res, §. hæc actio, l. vel similem, l. vel post annum, l. quia pertinet, ff. eod.

Quæ

*Quæ causa Efficiens actionis
huius?*

Causa efficiens huius actionis in factum, est delictum, vel dolus alienantis.

Quod Obiectum?

Obiectum est, alienatio rerum mobilium, immobilium, corporalium, incorporalium, quas alienandi, & distrahendi legibus & Canonibus concessa facultas est.

Quæ Forma?

Forma est, quòd si quis, alienando rem, alium nobis aduersariũ suo loco, data opera, & in fraudem nostram, substituerit, in factũ actione, quanti nostra interfit, alium aduersarium nos non habuisse, conueniatur, l. 1. ff. eod.

Quis Finis?

Finis est, ne alterius conditio, litigandiq; facultas ex alieno facto fiat deterior, vel dolo debitoris & possessoris rem alienantis remoretur & impediatur.

Quis Effectus?

Effectus actionis est, ipsa restitutio, non tantum rei in fraudem alienatæ, sed etiam ipsius interesse, quod nobis, ob factum debitoris, defuit.

Quod Cognatum Alienationis?

Affine alienationis est, cessio: differunt tamẽ in hoc, quòd alienatio futuri iudicij causa fiat, cessio autem, lite pendente, & durante iudicio, fieri contingit. Cuius effectus est, actionum directarum transitio: quòd cui cessæ sunt, eas nomine suo intentare possit, licet secus sit, si, absque actionis

actionis cessione, nomen ematur. Emptor enim
utilibus tantum actionibus tunc experitur, l. em-
ptor, C. de hæred. & act. vend.

Quæ Cognata actionis in factum?

Cognata actionis in factum, hoc loco, sunt,
omnes vindicationes, actiones mixtæ, & persona-
les in rem scriptæ, Cuius. obser. lib. 10. c. 3. per l. 24.
§. vltim. ff. communi diuidendo. Et, quo ad re-
stitutionem, omnia edicta, & interdicta restitu-
toria.

Quæ Pugnantiæ?

Pugnantiæ sunt, necessitas alienandi, ignoran-
tia iuris petitoris, vel defectus iuris debitoris:
Ut si possessor, absque dolo, ex necessitate igno-
rans, petitorum ius in ea habere, rem alienet: vel
si sciat, ipsum ius autem, vel per usucapionem,
vel alio modo est extinctum, 2. Si inchoatum
fuerit iudicium, vel res facta litigiosa: quod fit
per citationem, libelli oblationem: aut alio mo-
do, causa mota in realibus, sicuti litis cõtestatio-
ne in personalibus, glos. & Bart. in l. 3. ff. eod. De-
nique cessatio interesse, si, videlicet, æquè contra
tertiũ possessore agere possit, nec petitoris inter-
fit, contra alienantem actionem dirigere, glos. &
Dd. in l. 2. & auth. litigiosa, C. de litig.

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

*Delegata iurisdictio non potest prorogari ad perso-
nas alias, in rescripto non comprehensas, glos. in cap. 1.
extr. eod.*

*Clericus, causa mutandi iudicium, non debet recipe-
re ces-*

P

re ces-

226 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
re cessionem à laico c. ex parte.

Edictum de alienat. iud. mutand. causa ad futurum iudicia pertinet, cum quis metu impendēis litis alienat, vel alienatione duriorē aduersarij conditionem reddit, cap. 1. extr. eod. & ibi gloss.

Fraudem non committit, qui iure suo vititur, gloss. in c. 1. extr. eod.

DE ARBITRIS.

Titulus XLIII.

Continuatio.

Litigatores quandoque, sumptis, alteriusque ex contentionibus proficiscentis incommodi vitandi gratia, vel etiam odio protractionis litium, controuersias, sub stipulatione certæ pœnæ, vt eius metu à placitis non recedatur, alicui, vt viro bono, dirimēdas, per compromissum committunt.

Quid Arbitrium?

Arbitrium est, potestas de causa controuersa cognoscendi, & pronuntiandi, partium consensu, sub stipulatione certæ pœnæ, vt sententię stetur, vel à lege, vel Canone alicui, qui arbitriū recipere potest, tributa, c. perpetuas, &, cap. 1. extr. eod.

Vnde dicitur Arbitrium? & quid significat?

Arbitrium, dicitur ab arbitrando, quasi arbitrate ex æquo & bono de causa per compromissum commissa arbitretur & statuat: Et significat sententiā boni viri iuris formulis, & angustijs solutam

tam